

Happy New Year 2019

THE YEAR OF PIG
RILCA

RILCA Newsletter

RILCA RESEARCH

นวิมาชา

COLORS OF CULTURE

16th ASEAN and 6th ASEAN+3

RILCA LIFESTYLE

ปริศนาขายน...มนตราศึลลกรรย

LEARN
THAI
AT MAHIDOL

Inclusive Society

พบกับจดหมายข่าว ปีที่ 38 ฉบับที่ 1 ในเดือนเมษายน 2562

“ปีใหม่นี้ขออวยพรให้พวกเราทุกคน ***ทรัพยากรบุคคลล้ำค่าของสังคม*** ล้วนมีแต่ความก้าวหน้า ทั้งตำแหน่งหน้าที่การงานและครอบครัว ทั้งประสบการณ์ ความรู้ ความสร้างสรรค์ และความสุข อันจะนำไปสู่ ความรุ่งโรจน์มั่นคงของสังคมโดยส่วนรวม”

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สุวิไล เปรมศรีรัตน์

“เนื่องในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ 2562 ขออวยพรให้ท่านและครอบครัว จงประสบแต่ความสุขสดชื่นทั้งกายใจ และความเจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน พบเจอแต่สิ่งที่ดีงาม ด้วยสิริมงคลตลอดปี”

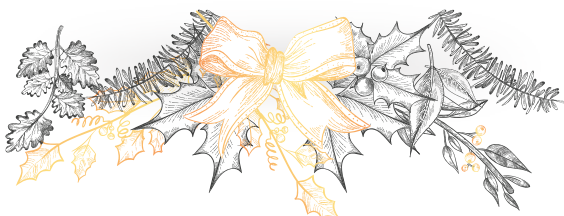
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สมทรง บุรุษพัฒน์

“

ในศุภวารดิถีขึ้นปีใหม่ 2562 ซึ่งเป็นปีที่ 45 ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ทุกท่านประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพแข็งแรง มีความก้าวหน้า ในหน้าที่การงาน คิดหวังสิ่งใดขอให้สมปรารถนา ทุกประการ.....สวัสดีปีใหม่ค่ะ

”

ผู้อำนวยการสถาบันฯ
รองศาสตราจารย์ ดร.วชิรจิต สติวงศาโรจน์

EDITOR'S TALK

บก. ชวนคุย

สวัสดิ์ท่านผู้อ่านทุกท่าน

Nuntiya Damphumes

พศ.ดร.นันทิยา ดวงกุ่มเมต

รองผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กรและบริการวิชาการ
บรรณารักษ์

nuntiya.dou@mahidol.ac.th

RILCA Newsletter ฉบับที่ 3 ประจำปี 2561 นำเสนอสาระ ความรู้ และความเคลื่อนไหวของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ในช่วงเดือนกันยายนถึงธันวาคม 2561 คอลัมน์แรก “เรื่องเล่าจากปก” นำเสนองานบริการวิชาการที่เกิดจากความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และทักษะการสอนภาษาของบุคลากร ภายใต้ชื่อ “เรียนไทยที่มิดล” เน้นหลักสูตรการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติสำหรับผู้เรียนทุกระดับ และผู้เรียนที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น แพทย์ พยาบาล ครู ต่อด้วย “เล่าเรื่องราว” ในประเด็นการสร้างร่วมมือทางวิชาการและวิจัยระหว่างหลักสูตรภาษา และการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมกับคณะภาษาและภาษาศาสตร์ และ คณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมาลาया ประเทศมาเลเซีย ส่วนคอลัมน์ “วิจัยเพื่อสังคม” ภูมิใจเสนอนวัตกรรมการจัดการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา อันเป็นผลผลิตจากการดำเนินงานวิจัยอย่างต่อเนื่องมากกว่า 10 ปีที่ได้รับการยอมรับระดับนานาชาติ และปัจจุบันได้นำใช้จัดการศึกษาให้กับเด็กในพื้นที่อื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สำหรับ “หลักสูตรสนทนา” นำเสนอหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชา วัฒนธรรมศึกษา ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม ผ่านมุมมองในเชิงทฤษฎี การปฏิบัติ และการวิจัย นอกจากนี้ ภายในเล่มยังมีเรื่องราวความเคลื่อนไหวและสาระน่ารู้อีกมากมายที่จะทำให้ท่านผู้อ่านได้ข้อมูลและมุมมองใหม่ๆ แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

999 ถนนพุทธมณฑล สาย 4 ตำบลศาลายา
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

ข้อมูลติดต่อ

rilca.mu@gmail.com

02-800-2308-14

www.lc.mahidol.ac.th

02-800-2332

ที่ปรึกษา : ศศ.ดร.วัญจิต ศศิวงศาโรจน์

บรรณารักษ์ : พศ.ดร.นันทิยา ดวงกุ่มเมต

กองบรรณารักษ์ :

พศ.ดร.เรณู เหมือนจันทร์ชัย

ดร.มิรินคำ บูรรุ่งโรจน์

ดร.วนบพร วงศ์ภาพสินธุ์

นางสาวสลิทิพย์ ชีระภากร

นายวีระพงศ์ มีสถาน

นางเบญจวรรณ เตชะเสน

นายวาทิตต์ คุริยอังกฤษ

นางสาวพัชชญาน์ วัฒนวิ

พิธีกร : นางพิชชา แฉ่งพานิช

ประสานงานกลาง : นายจิรวรรษ อรรถชยเวที

ออกแบบรูปเล่ม : นายจิรวรรษ อรรถชยเวที นายทศพร กับวงษ์

01 - 02 **เรื่องเล่าจากปก**

เรียนไทยที่มหิดล

03 **เล่าเรื่องราว**

หลักสูตรไทยก้าวไกลสู่นานาชาติ

04 - 05 **วิจัยเพื่อสังคม**

ทวิภาษา

06 - 08 **รอบรู้ริลกา**

งาน / กิจกรรมสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

09 - 10 **เสียงจากประชาชน**

11 **หลักสูตรสนทนา**

เข้าถึงวัฒนธรรม ในมุมมองที่แตกต่าง

12 **จากใจนักศึกษา**

ข้อมูลแท้จริง อยู่ในชีวิตประจำวันของเขา

13 **ลีลาวัฒนธรรม**

16th ASEAN and 6th ASEAN+3 Youth Cultural Forum

14 **ร้อยตำนานล้านเรื่องเล่า**

ปริศนายาน...มนตราศึกลากราย

15 **ปฏิทินข่าวสาร**

งาน / กิจกรรมสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

จดหมายข่าวสถาบันฯ

รูปแบบ : E - Newsletter

กำหนดการเผยแพร่ :

ฉบับที่ 1 : ทุกเดือนเมษายน

ฉบับที่ 2 : ทุกเดือนสิงหาคม

ฉบับที่ 3 : ทุกเดือนธันวาคม

จดหมายข่าวย้อนหลัง และข่าวสารเพิ่มเติม :

rilca.mu@gmail.com

02-800-2308-14

<http://www.lc.mahidol.ac.th/RILCANewsletter>

RILCA,
Mahidol University

เรียนไทยกับหัตถ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ม.มหิดล เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มุ่งเน้นด้านการวิจัยและการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม งานของสถาบันฯ นอกจากผลิตนักวิชาการทางด้านภาษา วัฒนธรรม และผลงานวิจัยแล้ว อีกส่วนหนึ่งยังมีงานด้านบริการวิชาการ ที่เน้นการสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติ

แนวการสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติที่ดำเนินโดยสถาบันฯ มุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นหลัก อุปมาดั่ง “ช่างตัดเสื้อ” ย่อมต้องวัดขนาดและความต้องการของผู้ประสงค์จะได้เสื้อไปสวมใส่เป็นที่ตั้ง ส่วนฝีมือในการตัดเย็บรูปแบบตลอดถึงเนื้อผ้าที่นำมาเสนอต่อลูกค้า เป็นหน้าที่ของ “ช่าง” ที่ได้พิถีพิถันเพื่อให้ชิ้นงานออกมาสมบูรณ์และเหมาะสมมากที่สุด

กล่าวในรายละเอียดก็คือ นับตั้งแต่คณาจารย์และนักวิจัยรุ่นบุกเบิกเมื่อกว่า 30 ปีที่ผ่านมา ได้จัดทำคู่มือการเรียนภาษาไทย พร้อมกับตลับเทป (tape cassette) จัดรูปแบบการเรียนการสอนโดยอิงกับวิธีการทางภาษาศาสตร์ โดยสอนให้ผู้เรียนรู้จักหน่วยเสียง (phoneme) ต่างๆ ของภาษาไทย ต่อมาจึงเริ่มสอนการผูกคำให้เป็นความ สอนการทักทายไปจนถึงการสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถ ฟังพูดอ่านเขียน ได้อย่างถูกต้องนั้น ได้เกิดพัฒนาการว่าด้วยเทคนิคการสอนขึ้นโดยลำดับ

ต่อมาในช่วง 10 ปีนี้ สถาบันฯ ได้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “เทคนิคการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ” มาแล้วจำนวน 13 รุ่น ควบคู่ไปกับการเปิดบริการสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาและบุคลากรชาวต่างชาติจาก

หลายประเทศ นอกจากนี้ ยังได้เกิดพัฒนาการเรื่องทฤษฎีการสอนแบบ “แม่สอนลูก” โดยการนำรูปแบบการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ มาผนวกกับความรู้ทางวิชาการด้านภาษาศาสตร์ และจิตวิทยาการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนสนุกและบรรลุประเด็นการสอนได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

“เรียนไทยกับหัตถ” มีดีอย่างไร

คำว่า “แม่พูดภาษาได้ ไข่ว่าจะสอนเป็น” เป็นคำกล่าวที่เจือด้วยความจริงอยู่มากส่วน แต่ด้วยประสบการณ์การทำงานด้านการสอนอย่างต่อเนื่องของบุคลากรสถาบันฯ ก่อให้เกิดทีมงานการสอนที่มีความพร้อมสำหรับการสอนชาวต่างชาติ มีอาจารย์และนักวิจัยผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทย

ทางวัฒนธรรม และทางการสอน มาเป็นแนวร่วมขับเคลื่อนการสอนให้เป็นอย่างราบรื่น บรรดาผู้ที่เข้ามา **“เรียนไทยที่มหิดล”** มีหลากหลายระดับชั้น นับตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน คือ ยังไม่รู้สิ่งใดเลยเกี่ยวกับภาษาไทย ชั้นที่พอรู้มาบ้างแล้ว ชั้นที่อ่านออกเขียนได้ รวมถึง ชั้นประสงค์อ่านหนังสือพิมพ์ไทยให้รู้ความ หรือชั้นที่ใคร่รู้ภาษาไทยให้อีกๆ ขึ้น

ทั้งหมดของลำดับชั้นความรู้ของผู้เรียนดังที่กล่าวมา สถาบันฯ สามารถอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน เพื่อให้สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทย นอกจากนี้ ยังเอื้อให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ของผู้เรียน เช่น กลุ่มผู้เรียนทางด้านแพทย์ - การพยาบาล ได้มีการนำความรู้ด้านศัพท์ภาษาไทยที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์และการพยาบาลเข้าสู่กระบวนการสอน จัดให้มีกิจกรรมการแปล ทั้งการแปลเอกสาร และการแปลฉับพลัน (การเป็นล่าม) กลุ่มผู้เรียนที่เน้นทางภาษาไทยระดับสูง จัดสรรวิชาปลีกย่อยให้แก่กลุ่มผู้เรียน เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ไทย สังคมไทย ประวัติศาสตร์ไทย หลักภาษาไทย สำนวนไทย รวมถึงหลักการการทำเอกสารทางการ อีกด้วย

“วัฒนธรรม ช่วยเก็บงำคำในภาษา”

ความโดดเด่นของการ **“เรียนไทยที่มหิดล”** อีกประการคือ การนำความรู้เรื่อง วัฒนธรรมไทยมาสอดแทรกไปพร้อมกับการเรียนการสอน เช่น การไหว้ ภาษา ท่าทาง สีหน้า เรื่องหัวและเท้า การสอนให้รู้จักวิถีชีวิตของคนในวัฒนธรรมไทย เช่น คำว่า ‘to understand’ ในมุขมิตและวิธีการของไทยใช้ว่า /เข้าใจ/ คือ การเข้าสู่ใจคำอื่นๆ เช่น ใจอ่อน - อ่อนใจ, ใจแข็ง - แข็งใจ, นอนหลับ - หลับนอน คำดั่งที่ยกตัวอย่างมานี้ ล้วนแต่ มีความหมายเฉพาะอย่าง จะนำไปใช้แทนที่กันไม่ได้ การถอดตรงเท่าก่อนเข้าบ้าน การเดิน ค้อมตัวเมื่อต้องผ่านผู้ใหญ่ คำเหล่านี้ ล้วนแต่มีวิถีชีวิตของคนในวัฒนธรรมไทยเจืออยู่ในที่ ลำพังแต่อธิบายความก็จะได้แต่ความหมาย แต่เมื่ออธิบายถึงวิถีคิดและการกระทำ ก็จะเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทำ ร่วมรับรู้ไปในคราวเดียวกัน เช่น กิจกรรมรำไทย อาหารไทย ท้องถิ่นไทย ภูมิปัญญาไทย รวมถึงงานเทศกาลตามวาระ แห่งปี เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง ทำบุญปีใหม่ เป็นอาทิ นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้เรียน ภาษาไทยแล้ว คำศัพท์ในภาษานั้นเองช่วยเป็นตัวขมวดความของวัฒนธรรมไทยเอาไว้ด้วย

กิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เหล่านี้ มิได้เป็นไปเพียงแค่การเรียน คำศัพท์ในชั้นเรียน แต่ได้มีการออกแบบ ชักนำให้ผู้เรียนได้สัมผัส เข้าร่วมกิจกรรมโดยตรง ศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ไทย และศิลปะการดนตรีไทย เป็นอีกสาขาหนึ่งที่สถาบันฯ มีความสันทัดจัดเจน ผู้ที่ **“เรียนไทยที่มหิดล”** จึงได้มีโอกาสสัมผัสกลิ่นอายของ วัฒนธรรมไทยแม้มิได้เรียนก็ยังสามารถ ครั้นเมื่อดูก็ยิ่งได้เห็น เป็นการเสริมให้บรรยากาศ ของการเรียนให้เกิดสมบูรณ์ไปพร้อมกัน

“ประเทศไทยไม่ใช่บางกอก”

อีกสิ่งหนึ่งที่ทีมงานสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติตระหนักอยู่เสมอคือ การปูพื้น ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคม ความเป็นอยู่ของคนไทยแก่ผู้เรียนให้เกิดความรู้รอบด้าน และ ครอบคลุมความจริงทางสังคม จึงจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสออกไปรับรู้ความเป็นจริง ของสังคมไทยนอกชั้นเรียน เช่น การเรียนรู้คำศัพท์ที่ตลาด ไปตามแหล่งท่องเที่ยว พื้นที่ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในรัศมีที่ไม่ไกลจากมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา การไปวัดหรือศาสนสถาน เป็นต้น ซึ่งการพาผู้เรียนให้สัมผัสพื้นที่ดังที่กล่าวนี้ นอกเขตเมืองหลวง เป็นการเพิ่มการรับรู้ของผู้เรียนให้ได้ทั้งรู้และเข้าใจโดยผู้เรียนจะเข้าใจ ด้วยตนเองว่า แท้จริงแล้ว ประเทศไทยมิใช่เมืองหลวงที่มีห้างสรรพสินค้าที่ทันสมัย หากยังประกอบไปด้วยผู้คนชาวไทยตามต่างจังหวัด ตามชุมชนเล็กๆ ที่ดำรงชีวิตด้วย วิถีวัฒนธรรมไทย ปลูกเรือนอยู่เป็นหย่อมย่าน มีร้านค้าขนาดเล็กขายพืชผักผลไม้ท้องถิ่น ตามฤดูกาล เมื่อมีคนแปลกหน้าเข้าไปเยี่ยมเยือน มักต้อนรับด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส ผู้เรียนจึงมีโอกาสรับรู้ความเป็นไปในสังคมไทยที่สดใหม่อยู่เสมอ ซึ่งต่างไปจากเรื่องราว ของประเทศไทยในหลักสูตรของสถาบันภาษาต่างชาติที่เขียนไว้เนิ่นนานมาแล้ว

การได้เรียนภาษากับเจ้าของภาษา นับว่าเป็นเรื่องดี และเป็นเรื่องดีมากยิ่งขึ้น เมื่อทีมผู้สอน **“เรียนไทยที่มหิดล”** จัดการสอนอย่างเป็นระบบ มีการตั้งสรรพความรู้ที่ เป็นความถนัดของบุคลากรสถาบันฯ มาประกอบการสอนได้อย่างครอบคลุม เหมาะกับ ชาวต่างชาติที่ต้องการรู้ทั้งภาษาและวัฒนธรรมไทยไปพร้อมกัน.

LEARN
THAI
AT MAHIDOL

หลักสูตรไทย ก้าวไกลสู่นานาชาติ

เรื่อง: รองศาสตราจารย์ ดร.สิงหนาท น้อมเนียน

สร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมาลาया ประเทศมาเลเซีย

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ม.มหิดล โดยหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ได้รับเกียรติเข้าร่วมและเจรจาความร่วมมือกับคณบดีและคณะกรรมการบริหารคณะภาษาและภาษาศาสตร์ และคณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมาลาया ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่

28 - 30 ตุลาคม 2561 ณ มหาวิทยาลัยมาลาया ประเทศมาเลเซีย

มหาวิทยาลัยมาลาया ประเทศมาเลเซีย เป็นมหาวิทยาลัยที่ติดอันดับมหาวิทยาลัยโลก QS World Ranking และ Times Higher Education มีความเป็นเลิศด้านการวิจัยและการจัดการเรียนการสอน โดยคณาจารย์หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม สถาบันฯ นำโดย รศ.ดร.สิงหนาท น้อมเนียน ประธานหลักสูตรฯ ได้มีโอกาสเข้าประชุมหารือและเจรจาความร่วมมือกับคณบดีและคณะกรรมการบริหาร คณะภาษาและภาษาศาสตร์ และคณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งสองคณะมีหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิชาเอกของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม อันได้แก่ วิชาเอกการสอนภาษา การแปล และการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเพื่อการบริหาร ตลอดจนเข้าเยี่ยมชมการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินงานของคณะฯ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพหลักสูตร AUN - QA

การร่วมประชุมหารือและเจรจาความร่วมมือกับทางมหาวิทยาลัยมาเลเซีย นั้น นับเป็นโอกาสอันดีแก่หลักสูตรฯ ที่ได้รับข้อเสนอแนะแนวทางในการสร้างความร่วมมือด้านต่างๆ ในอนาคต ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรปริญญาเอกแบบ Double Degree การแลกเปลี่ยนอาจารย์ และการเป็นเจ้าภาพร่วมจัดการประชุมวิชาการนานาชาติ รวมถึงได้รับโอกาสให้คณาจารย์ของหลักสูตรฯ ส่งบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติ Jati: Journal of South-East Asian Studies 3 ฉบับอีกด้วย

ทวิภาษา

นวัตกรรมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กในพื้นที่ชายแดนใต้

เรื่อง: มรินดา บุรรุ่งโรจน์

ประธานศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต, นักวิจัยประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ม.มหิดล

ในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ประชากรกว่า 80% นับถือศาสนาอิสลาม มีวัฒนธรรมมลายู และใช้ภาษามลายูถิ่นสื่อสารในชีวิตประจำวัน เด็กๆ ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่พูดภาษามลายูถิ่นก่อนเข้าเรียนและทักษะภาษาไทยยังไม่เข้มแข็งพอ อย่างไรก็ตามเมื่อเข้าเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งต่างๆ ผ่านภาษาไทยในระบบโรงเรียนโดยใช้แนวทางเดียวกันกับเด็กส่วนใหญ่ที่พูดภาษาไทยได้ สะท้อนให้เห็นว่าเด็กในพื้นที่ชายแดนใต้ต้องเริ่มต้นการศึกษาด้วยต้นทุน (ทางภาษา) ที่น้อยกว่าเด็กส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งกระทบต่อผลการเรียนที่สะท้อนผ่านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานชาติตลอดหลายสิบปี

ในปี พ.ศ.2550 ถึงปัจจุบัน ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ม.มหิดล นำโดย ศ.เกียรติคุณ ดร.สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และ คณะวิจัยสถาบันวิจัยภาษาฯ พร้อมทั้งคณะทำงานในพื้นที่ชายแดนใต้ ได้เริ่มดำเนินงานโครงการวิจัยปฏิบัติการ **“การจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย - มลายูถิ่น) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”** โดยการสนับสนุนของยูนิเซฟ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และมหาวิทยาลัยมหิดล กระทั่งสามารถสร้างนวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ

นวัตกรรมการจัดการศึกษาแบบทวิ - พหุภาษา คือ การจัดการเรียนการสอน ที่ใช้ภาษาตั้งแต่ 2 ภาษาเป็นต้นไปเป็นสื่อกลางในการศึกษา โดยเริ่มต้นจากการใช้ภาษาแม่ (L1) หรือภาษามลายูถิ่นที่เด็กเข้าใจดีที่สุด เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาสติปัญญา และพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ด้วยภาษาแม่ แล้วจึงสร้างสะพานเชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้ในภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาราชการ (L2) ผ่านทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างค่อยเป็นค่อยไป นับเป็นการจัดการศึกษาที่รักษาอัตลักษณ์ท้องถิ่นไว้ได้ พร้อมกับพัฒนาทักษะความสามารถในการใช้ภาษาประจำชาติซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการนำ “**นวัตกรรมการจัดการศึกษาแบบทวิ - พหุภาษา**” เข้าสู่ชั้นเรียนในโรงเรียนนาร่อง 4 แห่งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า นักเรียนทวิภาษาสามารถอ่านออกเขียนได้ และสามารถถ่ายทอดความคิดและเรื่องราวของตนเองผ่านการเขียนเรื่องได้ทั้งในภาษามลายูถิ่นและภาษาไทย พร้อมทั้งยังมีทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ดี มีความกล้าแสดงออก สามารถโต้แย้งอย่างมีเหตุผลตามวัยของตน มีความสุขในการได้มาเรียน และมีลักษณะโดดเด่นมากในนิสัยรักการอ่าน

ผลการดำเนินงานโครงการทวิภาษาฯ เกิดผลเชิงประจักษ์อย่างเป็นรูปธรรม และยังได้พัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งระดับประเทศและระดับนานาชาติ อีกทั้งในปี พ.ศ. 2559 โครงการทวิภาษาฯ ได้รับรางวัล UNESCO King Sejong Literacy Prize ประจำปี 2016 โดย UNESCO ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส นับเป็นการก้าวรันทันทีให้เห็นถึงความสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาโดยใช้ศาสตร์ทางภาษาและวัฒนธรรมตามความเชี่ยวชาญของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย และสอดคล้องกับพระราชดำริของสมเด็จพระราชบิดาที่ว่า “**ความสำเร็จที่แท้จริง มีใช้อยู่ที่การเรียนรู้เท่านั้น แต่อยู่ที่การประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่มวลมนุษยชาติ**”

นวัตกรรมกรรหนังสือ เป็นรางวัลยูเนสโกที่สนับสนุนโดยรัฐบาลเกาหลี มอบแต่ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ณ วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2559

“ในฐานะแพทย์ ผมเชื่อเหลือเกินว่าโครงการทวิ - พหุภาษา คือ ยารักษาโรคไม่รู้หนังสือ”

ศาสตราจารย์ นพ.ดร.วีระศักดิ์ จงสู่วิวัฒน์วงศ์

ประธานคณะกรรมการประเมินโครงการทวิ - พหุภาษาศึกษา
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาสุขภาพภาคใต้ (วพส.) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“ตอนแรกไม่เชื่อคือ โครงการทวิภาษาฯ กลัวว่าลูกจะพูด - เขียนไทยไม่ได้ แต่ตอนนี้เชื่อแล้ว

เพราะเทียบกับปีที่อยู่ ป.6 พี่ยังต้องมาถามน้องเลยว่าเขียนอย่างไร ลูกฉลาดมาก ภูมิใจมาก”

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล 2
โรงเรียนบ้านประจัน จังหวัดปัตตานี

วันมหิดล

วันที่ 24 กันยายน 2561

ดร.ธีรพงษ์ บุญรักษา รองผู้อำนวยการฝ่ายยุทธศาสตร์และทรัพยากรบุคคล สถาบันฯ นำคณะผู้บริหารและบุคลากร ร่วมพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เนื่องใน "วันมหิดล" ณ ลานพระราชานุสาวรีย์ฯ ศูนย์การเรียนรู้มหิดล มหาวิทยาลัยมหิดล

พิธีมอบเข็มราชสกุลมหิดล

วันที่ 27 กันยายน 2561

ศาสตราจารย์ ดร.สมทรง บุรุษพัฒน์ อาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาภาษาศาสตร์ สถาบันฯ เข้าร่วมพิธีมอบเข็มราชสกุลมหิดล และเกียรติบัตร เนื่องในโอกาสเกษียณอายุราชการ ณ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

นิทรรศการ Vivid kids ออกแบบ

วันที่ 21 พฤศจิกายน 2561

กลุ่มพันธกิจวัฒนธรรมสถานบริรักษ์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ม.มหิดล ร่วมกับ พันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหิดลกับสังคม จัดพิธีเปิด “นิทรรศการ Vivid kids ออกแบบ” ภายใต้โครงการ “วิวิธชาติพันธุ์” Vivid Ethnicity Special Exhibition ณ อาคารเรือนไทย สถาบันฯ นิทรรศการ Vivid kids ออกแบบ เป็นพื้นที่แสดงผลงานของนักเรียน เพื่อเสริมทักษะการวิเคราะห์และสร้างสรรค์งานให้แก่เยาวชนในภูมิภาคตะวันตก

ส่งต่อความหวังสู่ชีวิตเล็ก ๆ

วันที่ 20 ธันวาคม 2561

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา ดวงภุมเมศ รองผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กรและบริการวิชาการ พร้อมบุคลากรสถาบันฯ ส่งมอบอาหารและสิ่งของต่างๆ รวมมูลค่า 75,000 บาท ให้กับเกาะสุนัข พุทธรณชล โดยได้รับเกียรติจาก คุณพรศักดิ์ น้อยภาษี รองหัวหน้าฝ่ายอุทยานสำนักงาน พุทธรณชล เป็นตัวแทนรับมอบ เพื่อนำไปช่วยเหลือสุนัขจรจัด ประมาณ 500 ตัว ณ เกาะสุนัข พุทธรณชล

ซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ

5 กันยายน 2561

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดอบรมฝึกซ้อมดับเพลิงและการอพยพหนีไฟ โดยคณะเจ้าหน้าที่จากกองกายภาพและสิ่งแวดล้อม หน่วยการจราจรและความปลอดภัย ม.มหิดล เพื่อเสริมสร้างความรู้เตรียมพร้อมในการป้องกันและระงับเหตุเพลิงไหม้ ณ สถาบันฯ

ไหว้ครู

13 กันยายน 2561

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดพิธีไหว้ครูประจำปีการศึกษา 2561 เพื่อน้อมรำลึกถึงพระคุณครูที่ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ให้แก่ศิษย์ อันเป็นการสืบสานวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ณ สถาบันฯ

พิธีแสดงความยินดี

16 กันยายน 2561

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดงานพิธีแสดงความยินดี ประจำปีการศึกษา 2560 แก่บัณฑิตใหม่ของสถาบันฯ ที่จบการศึกษาและจะเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ในวันที่ 20 กันยายน 2561 ณ หอประชุมมหิตลสิทธาคาร ม.มหิดล ศาลายา

ชีวิตรุ่งเรืองด้วยศีล สำเร็จด้วยสมาธิและปัญญา

3 ตุลาคม 2561

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดธรรมบรรยายเพื่ออบรมศีลธรรมและจริยธรรม ในหัวข้อ ชีวิตรุ่งเรืองด้วยศีล สำเร็จด้วยสมาธิและปัญญา โดย ทีมวิทยากรจากองค์กร Knowing Buddha เพื่อการปกป้องพระพุทธศาสนา

พิธีบำเพ็ญกุศลถวายเป็นพระราชกุศล และพิธีถวายราชสดุดี ในหลวงรัชกาลที่ 9

10 ตุลาคม 2561

คณะผู้บริหาร และบุคลากรสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย เข้าร่วมพิธีทำบุญตักบาตรพระภิกษุสงฆ์จำนวน 91 รูป พิธีบำเพ็ญกุศลถวายเป็นพระราชกุศล และพิธีถวายราชสดุดี ในหลวงรัชกาลที่ 9 ณ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ค่ายฉลาดรู้ 10 ทักษะความปลอดภัย

19 ตุลาคม 2561

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ต้อนรับน้องๆ “ค่ายฉลาดรู้ 10 ทักษะความปลอดภัย” จากสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว เพื่อเข้าชมพิพิธภัณฑ์มานุษยวิทยาวัฒนธรรม ณ สถาบันฯ

สดุดีพระเกียรติคุณ พ่อหลวงรัชกาลที่ 9

4 ธันวาคม 2561

คณะผู้บริหารและชาว RILCA ร่วมใจปลูกต้นไม้ เนื่องในวันดินโลก 5 ธันวาคม เพื่อสดุดีพระเกียรติคุณของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ได้ทรงศึกษาค้นคว้าวิธีการจัดการดิน และแก้ไขปัญหาทรัพยากรดิน เวลา 09.09 น. ณ บริเวณเรือนไทย สถาบันฯ

กีฬาเชื่อมความสัมพันธ์

12 ธันวาคม 2561

รศ.ดร.ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ เป็นประธานเปิดชมรมกีฬาภาษาและวัฒนธรรมและการแข่งขันกีฬาสิ่แก่บุคลากรสถาบันฯ เวลา 13.30 น. ณ สนามเปตอง สถาบันฯ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบุคลากรภายในสถาบันฯ

ขอแสดงความยินดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริจิต สุนันต์๊ะ

ทุน Newton Advanced Fellowship ร่วมกับ University of Sussex “ Selling “Thai - ness” to Westerners: the Social and Development Impact of Marketing “Thai - ness” on Entrepreneurs and People Who Work in the Small - Scale Service Sector”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพิชญ อังสิทธิพูนพร

ทุน Newton Fund - Thailand Research Fund Institutional Links 2018/19 “The Ethnic Group Digital Archive Project: Promoting the Protection and Preservation of Language and Culture Diversity in Thailand”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตมดี อาพัทรนานนท์

ทุน Newton Fund: Ph.D. Travel Grant for Supervisors 2018 /2019

ดร.วิกานดา พรหมขุนทอง

ทุน Newton Mobility Grant “Fan Tourism and the Southeast Asian Film Trails: Archive and Participatory Cultures within and Beyond Colonial Nostalgia”

เนื่องในโอกาสที่ได้รับทุนจาก
The British Council และ สำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

เสียงจากประชาชน:

VOICE OF PEOPLE

ฉันคิดว่าอาจารย์ทุกคนที่นี่เป็นคนน่ารัก และมี
ความรับผิดชอบสูงมาก

สอนเราละเอียด และลึกซึ้งมาก
อาจารย์ทุกคนคิดว่าพวกเราเป็น
ลูกของตน เหมือนคนในครอบครัว

Tang Ying (น้องบุญยวีร์)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

สิ่งที่ประทับใจมากที่สุดคือ วิธีการสอนของ
อาจารย์ทุกคน

พวกเราสามารถสัมผัสวัฒนธรรม
ไทยโดยตรง และเรียนภาษาไทย
อย่างลึกซึ้ง

Du Qing (น้องยิ้ม)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

หนูรักทุกคนที่นี่ และชอบเรียนทุกวิชา

เพราะอาจารย์ทุกคนมีวิธีการสอน
ที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน
และสอนสนุกसानเป็นกันเอง

Li Qing Ti (น้องมินท์)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

หนูชอบสถาบันฯ แห่งนี้ ชอบอาจารย์ทุกคน
และชอบเรียนทุกวิชา

หนูรู้สึกดีใจมากที่อยู่เมืองไทยและ
เรียนรู้วัฒนธรรมไทย มารยาทไทย
และวิถีชีวิตของไทย

Yin Fu Ying (น้องน้ำหวาน)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

รักประเทศไทย คนไทย ทุกคน
น่ารัก และใจดี ชอบคุณสถาบันฯ
ที่ทำให้เราได้รู้จักคนไทยมากขึ้น

Yang Hui Jing (น้องมุก)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

“

อาจารย์ทุกคนมีความอ่อนโยน
กับพวกเรามาก และวิธีการสอน
ของอาจารย์ไม่เหมือนประเทศจีน
ซึ่งพวกเราได้ไปดูชาวบ้านและ
ได้ท่องเที่ยว เพื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับ
สังคมของคนไทย

“

Yao Rui Fang (น้องนับดาว)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

อาจารย์ที่นี้ใจดีมาก เมื่อเรามี
ปัญหาอะไรในการเรียน อาจารย์
จะค่อยๆ สอนเราอย่างละเอียด

หนูรักอาจารย์ทุกคน และรักสถาบันฯ มาก

Yiang Xiang Yan (น้องทับทิม)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

กิจกรรมนอกห้องเรียนน่าสนใจและมีหลากหลาย
ทำให้พวกเราได้ประสบการณ์ใหม่ๆ

ทำให้ชีวิตธรรมดาของพวกเรามี
ความสุขและสนุกสนานยิ่งขึ้น

Luo Hong Yu (น้องฝน)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

“

วิชาวัฒนธรรมไทย เป็นวิชาที่
หนูชอบที่สุด อาจารย์สอนเรา
ในสิ่งที่ไม่มีในหนังสือ เช่น เป่า
ขลุ่ย ทำอาหารไทย

“

Wu Yan Ting (น้องหงส์)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

หนูชอบวิชาสภาพสังคมไทยที่สุด
เราได้มีโอกาสออกไปสัมผัส
วิถีชีวิตของคนไทย

อาจารย์ทุกคนสอนแต่สิ่งที่มีประโยชน์ในการใช้
ชีวิตในประเทศไทย

Zhang Han (น้องเซอร์รี่)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

“

ขอขอบคุณสถาบันฯ ที่ช่วยจัดกิจกรรมที่พยายาม
ช่วยปลูกฝังเด็กในเรื่องวัฒนธรรม
ไม่ว่าจะเป็นการร้องเพลงกล่อมลูก
ร้องหมอลำ ทำให้เราได้สืบสาน
ภาษา วัฒนธรรมอันดีงามของไทย

“

Wang Li Jing (น้องนกเกตน์)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

การเรียนที่นี้ ทำให้ฉันอยากมา
เรียนทุกวัน เพราะอาจารย์สอน
สนุก ทำให้ฉันรู้จักประเทศไทย
และภาษาไทยลึกขึ้น

Zhong Ling Yu (น้องทราย)
นักศึกษาจีนโครงการการจัดการเรียนการสอน
ภาษา - วัฒนธรรมไทย

เข้าถึงวัฒนธรรม ในมุมมองที่แตกต่าง

เรื่อง: หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน เป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561 เริ่มใช้ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เป็นต้นไป ซึ่งปรัชญาของหลักสูตรที่ว่า: ศาสตร์วัฒนธรรมศึกษาเป็นศาสตร์ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม อันเป็นผลมาจากโครงสร้างระบบสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนความเป็นโลกาภิวัตน์ที่ทำให้สังคมโลกมีลักษณะเป็นพลวัตและมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับปัจเจกไปจนถึงระดับสังคมใหญ่ หลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา มีความสำคัญในอันที่จะช่วยสร้างความรู้และมีวิสัยทัศน์ในการศึกษาวิจัยที่สามารถนำไปสู่การส่งเสริมความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม ด้วยการบูรณาการองค์ความรู้ศาสตร์วัฒนธรรมศึกษาด้วยสหวิทยาการวิจัยไปใช้ในการสร้างงานวิชาการ งานวิจัย และวิชาชีพ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศ

หลักสูตรวัฒนธรรมศึกษาได้นำภูมิธรรม ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่สั่งสมมาบูรณาการพันธกิจด้านการวิจัย การจัดการเรียนการสอน และการบริการวิชาการ ในขอบเขตวิชาการทางวัฒนธรรมศึกษา ทั้งในเชิงทฤษฎี (theory) การวิจัย (research) และการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ (Knowledge application and knowledge transfer)

การจัดโครงสร้างหลักสูตรจึงได้มีวิชาบังคับให้นักศึกษาได้เรียนรู้เชิงทฤษฎี และการวิจัยอย่างละ 2 รายวิชา และรายวิชาสัมมนาเพื่อประมวลความคิดเชิงสังเคราะห์ และวิจารณ์ อีก 1 รายวิชา และมีกลุ่มวิชาเลือกที่แบ่งตาม approaches ในการวิจัย 3 กลุ่ม คือ มานุษยวิทยาประยุกต์เพื่อการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม นวัตกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อความยั่งยืนและพื้นที่ตัวตน และสื่อร่วมสมัย ซึ่งในแต่ละกลุ่มมีรายวิชาเลือกในลักษณะการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ หรือความรู้ในเชิงวิชาการ วิชาบังคับและกลุ่มวิชาเลือกมีลักษณะเป็น building block เพื่อสร้างความรู้ทางวัฒนธรรมศึกษาให้แน่นแฟ้น ตั้งแต่ “ต้นน้ำ” คือ การค้นคว้าความรู้เชิงทฤษฎี “กลางน้ำ” ได้แก่ กระบวนการวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่ และ “ปลายน้ำ” คือ การเผยแพร่ความรู้และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่นมนุษยชาติ core competency ของหลักสูตร จึงอยู่ที่การบูรณาการความเชี่ยวชาญ ชำนาญการในพันธกิจของวงวิชาการด้านวัฒนธรรมศึกษา ทั้งการวิจัย การจัดการเรียนการสอน และการบริการวิชาการของหลักสูตรแล้วนำความรู้ไปปฏิบัติให้แก่ประโยชน์สุขแก่นมนุษยชาติ เกิดความสำเร็จที่แท้จริง ด้วยการสร้างความเป็นเลิศทางงานวิจัยที่สร้างผลกระทบและความผูกพันกับสังคม การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งผลลัพธ์ให้ได้นักวิจัยวัฒนธรรมศึกษาที่เก่ง มีสุขภาพและศีลธรรมอันดี อีกทั้งมีสุนทรียภาพทางวิชาการและโลกแห่งชีวิต

ปีการศึกษา 2562 หลักสูตรฯ ยินดีต้อนรับนักศึกษาจากหลากหลายสาขา โดยเปิดรับสมัครนักศึกษาภาคปกติ ใช้เวลาเรียนอย่างน้อย 3 ปี ซึ่งอาจารย์และหลักสูตรมีความเชื่อมั่นว่า นักศึกษาที่ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งกับเราจะสามารถนำวิชาความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของตนเอง และสามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมที่มีความหลากหลายทั้งภาษา และวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน และหากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. 081-819-2029 หรือดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.lc.mahidol.ac.th

ข้อมูลแท้จริง

อยู่ในชีวิตประจำวันของเขา

เรื่อง: Mai Ichikawa นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

สถาบันฯ ของดิฉันเน้นย้ำว่าการเข้าใจวัฒนธรรมของคนอื่น ก็คือ การเข้าใจคนอื่น ดังนั้น ในห้องเรียนอาจารย์สอนว่าเราเป็นนักวิจัยควรจะทำเนื้องานวิจัยอย่างไร หรือเมื่อเราจะทำการวิจัยจริงๆ จะทำอย่างไรดี หลักสูตรเราให้โอกาสนักศึกษาไปฝึกภาคสนาม รุ่นดิฉันก็ได้ไปฝึกภาคสนามกับเพื่อนที่จังหวัดเชียงใหม่ค่ะ สถานที่ที่เราไปกันเป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงที่มีความโดดเด่นในด้านวัฒนธรรมมากมาย ยิ่งดิฉันเป็นนักศึกษาชาวญี่ปุ่นรู้สึกตื่นเต้นมากกับวิถีชีวิตของเขา เพราะมีแต่สิ่งที่ไม่คุ้นชินกับชีวิตดิฉันเลย เมื่อถึงเวลาต้องเก็บข้อมูลแล้ว ดิฉันไม่รู้เลยว่าจะเริ่มจากตรงไหนดี พอลองสัมภาษณ์ชาวบ้านก็รู้สึกว่ายาก ดิฉันยังตั้งคำถามหรือยังไม่เข้าใจในวิธีการสัมภาษณ์ รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้

ตอนนั้นได้นึกถึงคำพูดของอาจารย์ว่า “ข้อมูลแท้จริงอยู่ในชีวิตประจำวันของเขา” ดิฉันเลยพยายามอยู่และใช้เวลากับชาวบ้านให้มากที่สุดเท่าที่ดิฉันจะใช้เวลาได้ เช่น ถ้าเขาไปเตรียมข้าวก็ตามไปช่วย ถ้าเขานั่งตีหมกก็เข้าไปนั่งคุยด้วย ถ้าเขาดูทีวีก็ดูด้วย เมื่อพยายามใช้เวลากับเขาแล้ว ชาวบ้านก็เริ่มเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ดิฉันฟังเรื่อยๆ จึงทำให้ตอนนั้นได้เข้าใจสิ่งที่อาจารย์พยายามกล่าวไว้ ดังนั้น การฝึกภาคสนามนั้นมีประโยชน์มากสำหรับดิฉันค่ะ เราได้เรียนรู้การดำเนินการวิจัยด้วยการเข้าไปสัมผัสพื้นที่จริง ยิ่งกว่านั้นโอกาสข้างต้นนี้ทำให้เราได้รู้จักกับคนใหม่ๆ ยิ่งเขามีวัฒนธรรมต่างกับเรายิ่งน่าสนใจ ทำให้ดิฉันได้เข้าใจว่าเราก็เป็นมนุษย์ด้วยกัน ไม่ว่าจะชาติใดก็ตาม ต่างก็มีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ตอนนี้ดิฉันเข้าใจได้มากขึ้นว่า

“ การเรียนวัฒนธรรมของเขา คือ การเข้าใจคนอื่นนั่นเอง ”

16th ASEAN and 6th ASEAN+3 Youth Cultural Forum

ASEAN University Network on Culture and the Arts (AUN-CA)
Ateneo de Manila University, Manila, Philippines

เวทีการประชุมด้านศิลปวัฒนธรรมของอาเซียน โดยมีมหาวิทยาลัยมหิดล ในฐานะมหาวิทยาลัยสมาชิกเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนเข้าร่วมงาน ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยมหิดลมอบหมายให้สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย เป็นผู้รับผิดชอบต่อเนื่องมาตั้งแต่ ปี 2012 - 2018 เนื่องจากเป็นสถาบันฯ ที่มีความโดดเด่นในการจัดกิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีการบูรณาการอาเซียนศิลป์ร่วมกับมหาวิทยาลัยของไทยอีก 4 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยเชื่อมโยงและสอดคล้องสนับสนุนงานด้านศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทยซึ่งกันและกัน ซึ่งนำไปสู่การสร้างภาพลักษณ์และชื่อเสียงให้สถาบันฯ มหาวิทยาลัยมหิดล ตลอดจนจนประเทศชาติ มีสำนักงานเลขานุการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานมหาวิทยาลัยเจ้าภาพและมหาวิทยาลัยสมาชิกที่เข้าร่วมในแต่ละปี

สำหรับ ปี 2018 นี้ Ateneo de Manila University, Manila, Philippines เป็นเจ้าภาพการจัดงาน เมื่อวันที่ 11 - 16 พฤศจิกายน 2561 ในการนี้ ประเทศไทย บูรณาการการจัดการแสดง โดยนักศึกษาจาก 5 มหาวิทยาลัยร่วมกัน สร้างสรรค์งานผ่านวัฒนธรรมดังนี้ (1) นำบทวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์มาจัดแสดงผ่านนาฏศิลป์ไทย โขน เรื่องรามเกียรติ์ ชุด พระรามตามกวาง (2) การบรรเลงดนตรีไทย (3) การขับร้องไทย (4) เครื่องแต่งกายประจำชาติและเครื่องแต่งกายของนาฏศิลป์ไทย (5) องค์ประกอบอื่นๆ ในการแสดง อาทิ ภาพจิตรกรรมไทย ระบาย หุ่นกระบอกไทย จากนั้นได้มีการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน (Work Shop) ตลอดจนร่วมประมนำเสนองานด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับอาเซียน (AUN - CA) โดยมีกำหนดการจัดงานในปี 2019 ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่อไป

ปริศนาบายน...มนตราติลาทราย

เรื่อง: อุษามา แสงเสริม และ สลิลทิพย์ ชีระภากร

ภาพของหินขนาดมหึมาที่ร้อยก้อนที่ถูกวางเรียงซ้อนกันอย่างประณีต บรรจง สะกดสายตาของผู้มาเยือนให้หยุดยืนตะลึงกับความงดงาม อลังการ ราวกับต้องมนต์สะกด ใบหน้าขนาดใหญ่ที่ถูกสลักไว้บนก้อนหินที่ใช้เป็นส่วนประกอบของยอดปราสาทสูงเสียดฟ้า นับสิบล้อดล้นทำให้สัมผัสได้ถึง อารมณ์แบบเดียวกัน คือ ลึกลับ น่าเกรงขามแต่มีเสน่ห์ ดวงตาที่ปิดมิดอาจ ขวางกันความรู้สึกของผู้มองเห็นที่สื่อถึงความอ่อนโยน ปราณี ทำให้จิตใจ ของผู้มองสงบลงได้อย่างน่าอัศจรรย์ และรอยยิ้มแบบจางๆ บนใบหน้าเหล่านั้น รอยยิ้มแบบที่หลายๆ คนรู้จัก “รอยยิ้มแบบบายน”

ด้วยความที่เป็นวันธรรมดาเกือบกับไม่ใช่ช่วงไฮซีซั่น นักท่องเที่ยวจึงดู บางตา เป็นเหตุให้ผู้เขียนสามารถยื่นชื่นชมความงดงาม และซึมซับความรู้สึก เหล่านั้นจากสถาปัตยกรรมโบราณล้ำค่าที่ถูกเก็บรักษาไว้เป็นมรดกโลกได้ นานขึ้นเล็กน้อย ก่อนจะก้าวเท้าเข้าสู่ลานปราสาท

จิตรกรรมฝาผนังที่ถูกสลักไว้บนหินที่ถูก นำมาทำเป็นกำแพงสูงใหญ่ของตัวปราสาท เล่าว่า พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 เมื่อครั้งยังไม่ได้ทรงขึ้น ครองราชย์ ได้เกณฑ์ไพร่พลกองทัพขอมและ คนจีนอาสาไปรบกับพวกจามจนได้รับชัยชนะ ทหารจีนจะเป็นชายหนุ่มตาเดียว ไร้จุก และมีครา ทหารขอมจะผสมสั้น ส่วนทหารจามจะหูยานและ ไร้ผมจุก เมื่อสงครามสงบก็พากันสร้างวัดสร้าง ปราสาทตามความเชื่อและศรัทธา ปราสาทบายน ถูกสร้างขึ้นในสมัยนั้น บ้างก็ว่าสร้างขึ้นตามคติ พุทธเพราะมีพระพักตร์ของพระอวโลกิเตศวร บ้างก็ว่าพระพักตร์นั้นเป็นของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 เอง ซึ่งยังไม่มีหลักฐานชี้ชัดว่าเป็นพระพักตร์ ของใคร หินขนาดใหญ่ถูกนำมาวางซ้อนกันเป็น องค์ปราสาทหันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีปราสาท น้อยใหญ่ 54 ปราสาท แต่ละปราสาทสลักรูปใบหน้า ขนาดใหญ่ทั้ง 4 ทิศ รวมแล้ว 216 ใบหน้า ซึ่ง ไม่ว่าจะยืนอยู่มุมใดภายในปราสาทก็มิอาจคลาด สายตาของใบหน้าสลักหินมหึมาเหล่านั้นได้เลย ราวกับว่าทุกซอกซอมนั้นยังมีเหล่าเทพเทวดา คอยสอดส่องดูแลให้อยู่เย็นเป็นสุขอย่างไรอย่างนั้น

ก่อนออกจากตัวปราสาท ไม่ลืมที่จะเดิน ไปชมความงามของซุ้มประตูทางเข้าด้านใต้ซึ่ง

อยู่ในสภาพสมบูรณ์ที่สุดในจำนวน 4 ด้าน ไม่ได้ ผุกร่อนไปตามกาลเวลาจนจนเกินไปนัก มีสะพาน ข้ามคูเมืองที่ถูกขุดลึก 7 เมตรทอดยาวไปสู่ซุ้มประตู ความสวยงามของสะพานอยู่ที่ราวทั้ง 2 ด้านที่มี แถวของ 28 ยักษ์เรียงทางด้านขวาและแถวของ 28 เทวดาเรียงทางด้านซ้าย รวมกันได้เท่ากับ จำนวนหัวเมืองในอาณาจักรขอมโบราณ 56 หัวเมือง ใต้ใบหน้าที่แกะสลักไว้บนหินก้อนใหญ่เหล่านั้น จะมีรูปสลักของครุฑที่ขนาดซ้อนอยู่ด้วย คนขับรถ ท้องถิ่นเล่าให้ฟังว่า ธรรมดาครุฑกับนาคเป็นศัตรูกัน อยู่ร่วมกันไม่ได้จึงต้องแยกกันคนละราวสะพาน

เข็มนาฬิกาที่รู้สึกว่าได้เดินเร็วกว่าปกติทำให้ เวลาชื่นชมความงามเหล่านั้นผ่านไปอย่างรวดเร็ว เหลือเกิน มนต์ขลังของบายนทำให้ผู้มาเยือนลิ้ม ความวุ่นวายของโลกความจริงไปได้ชั่วขณะ เจยหน้าขึ้นจากโลกโซเชียล และดื่มด่ำความเป็น มรดกโลกที่ควรค่าแก่การเก็บรักษาไว้เช่นนี้ ก่อนผีเท้าสุดท้ายจะพ้นจากปราสาทบายน เสียง ที่ดังก้องในหัวใจสัมผัสได้ถึงเสียงขอบคุณจาก เจ้าบ้าน และยังรอคอยการกลับมาของแขก ผู้มาเยือนอีกครั้งก่อนลมหายใจสุดท้ายจะจาก โลกนี้ไป

CONTACT US

ติดต่อเรา

Research Institute for Languages and Cultures of Asia, Mahidol University

999 Budhamonthon Sai 4, Salaya, Budhamonthon, Nakhon Pathom 73170, Thailand.

Tel. (662) 8002308-14 Fax. (662) 8002332 E-mail : rilca.mu@gmail.com

บริการวิชาการ

ผู้ประสานงาน: คุณอนุรักษ์ ก้านจันทร์
E-mail: mai_fine@hotmail.com
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3104

วารสารภาษาและวัฒนธรรม

ผู้ประสานงาน: คุณประชิดพร โทกมณี
E-mail: lcjournalmu@gmail.com
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3332

ศูนย์การศึกษา

ผู้ประสานงาน: คุณอภิรัฐ คำวัง
E-mail: bharatmahidol@gmail.com
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3505

สนับสนุนการวิจัย

ผู้ประสานงาน: คุณเบญจวรรณ เตชะเสนา
E-mail: benjawan.tej@mahidol.edu
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3208

พิพิธภัณฑ์มานุษยวิทยา วัฒนธรรม

ผู้ประสานงาน: ดร.พฐ คุศรีพิทักษ์
E-mail: iculture408@gmail.com
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3405

ศูนย์การแปลและบริการ ด้านภาษา

ผู้ประสานงาน: คุณสุพมาลย์ อนุศิลป์
E-mail: mutranscenter@gmail.com
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3404

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์

ผู้ประสานงาน: คุณวาทิตต์ คุริยอังกูร
E-mail: vatitt@hotmail.com
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3223

สนับสนุนการศึกษา

ผู้ประสานงาน: คุณนงนุช พงษ์ไพล
E-mail: nongnuch.pon@mahidol.ac.th
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3213

เรือนไทย (อาคารระเบียบ คุณะเกษม)

ผู้ประสานงาน: คุณอนุรักษ์ ก้านจันทร์
E-mail: mai_fine@hotmail.com
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3104

ศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี (ประสิทธิ์ ทาวร)

ผู้ประสานงาน: คุณศราวดี เกตุยา
E-mail: rilcaart@gmail.com
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3219

ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและ วัฒนธรรมในภาวะวิกฤต

ผู้ประสานงาน: ดร.มิรินต้า บูรรุ่งโรจน์
E-mail: langrevival.mu@gmail.com
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3217

อาคารและสถานที่

ผู้ประสานงาน: คุณทศพล อินทิจันทร์
E-mail: tosapon.int@gmail.com
Tel.: 02-800-2308 ต่อ 3232

Mahidol University
 Research Institute for Languages
 and Cultures of Asia

Online Admission:
www.grad.mahidol.ac.th

*Life is a journey
 & only you hold the key*

**YOUR ACADEMIC JOURNEY
 STARTS AT RILCA**

MASTER'S

- LINGUISTICS • CULTURAL STUDIES
- LANGUAGE & INTERCULTURAL COMMUNICATION
 (WEEKEND PROGRAM)

PH.D.

- MULTICULTURAL STUDIES • LINGUISTICS
 (INTERNATIONAL PROGRAM)

rilca.mu@gmail.com

+66-2-8002308-14

www.lc.mahidol.ac.th

RILCA,
 Mahidol University